ततः प्रहसिताः सर्व्वे तेऽन्योन्यस्य तलान् ददुः । तदेव च विनिश्चित्य ददृशुः कुरुसत्तमं ।

इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि घोषयात्रापर्व्वणि घोषयात्रामन्त्रणे सप्तत्रिंशदधिकद्विशततोऽध्यायः ॥ २३७ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ धृतराष्ट्रं ततः सर्व्वे ददृशुर्जनमेजय । पृष्ट्वा सुखमथो राज्ञः पृष्टा राज्ञा च भारत । १४८२०

ततस्तैर्विहितः पूर्व्वं समङ्गो नाम वल्लवः । समीपस्थास्तदा गावो धृतराष्ट्रे न्यवेदयत् ।

अनन्तरञ्च राधेयः शकुनिश्च विशाम्पते । आहतुः पार्थिवश्रेष्ठं धृतराष्ट्रं जनाधिपं ।

रमणीयेषु देशेषु घोषाः संप्रति कौरव । स्मारणे समयः प्राप्तो वत्सानामपि चाङ्कनं ।

मृगया चोदिता राजन्नस्मिन् काले सुतस्य ते । दुर्य्योधनस्य गमनं समनुज्ञातुमर्हसि ।

॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ मृगया शोभना तात गवां हि समवेक्षणं । विश्रम्भस्तु न गन्तव्यो वल्लवानामिति स्मरे । १४८२५

ते तु तत्र नरव्याघ्राः समीप इति नः श्रुतं । अतो नाभ्यनुजानामि गमनं तत्र वः स्वयं ।

छद्मना निर्ज्जितास्ते तु कर्षिताश्च महावने । तपोनित्याश्च राधेय समर्थाश्च महारथाः ।

धर्म्मराजो न संक्रुध्येद्भीमसेनस्त्वमर्षणः । यज्ञसेनस्य दुहिता तेज एव तु केवलं ।

यूयञ्चाप्यपराध्येयुर्दर्पमोहसमन्विताः । ततो विनिर्दहेयुस्ते तपसा हि समन्विताः ।

अथ वा सायुधा वीरा मन्युनाऽभिपरिप्लुताः । सहिता बद्धनिस्त्रिंशा दहेयुः शस्त्रतेजसा । १४८३०

अथ यूयं बहुत्वात्तानाक्षिपन्तः कथञ्चन । अनार्य्यं परमं तत् स्यादशक्यं तच्च वै मतं ।

उषितो हि महाबाहुरिन्द्रलोके धनञ्जयः । दिव्यान्यस्त्राण्यवाप्याथ ततः प्रत्यागतो वनं ।

अकृतास्त्रेण पृथिवी जिता बीभत्सुना पुरा । किं पुनः स कृतास्त्रोऽद्य न हन्याद्वो महारथः ।

अथ वा मद्वचः श्रुत्वा तत्र यत्ता भविष्यथ । उद्विग्नवासो विश्रम्भाद्दुःखं तत्र भविष्यति ।

अथवा सैनिकाः केचिदपकुर्य्युर्युधिष्ठिरं । तदबुद्धिकृतं कर्म्म दोषमुत्पादयेच्च वः । १४८३५

तस्माद्गच्छन्तु पुरुषाः स्मारणायाप्तकारिणः । न स्वयं तत्र गमनं रोचये तव भारत ।

॥ शकुनिरुवाच ॥ धर्म्मज्ञः पाण्डवो ज्येष्ठः प्रतिज्ञातञ्च संसदि । तेन द्वादश वर्षाणि वस्तव्यानीति भारत ।

अनुवृत्ताश्च ते सर्व्वे पाण्डवा धर्म्मचारिणः । युधिष्ठिरस्तु कौन्तेयो न नः कोपं करिष्यति ।

मृगयाञ्चैव नो गन्तुमिच्छा संवर्त्तते भृशं । स्मारणान्तु चिकीर्षामो न तु पाण्डवदर्शनं ।

न चानार्य्यसमाचारः कश्चित्तत्र भविष्यति । न च तत्र गमिष्यामो यत्र तेषां प्रतिश्रयः । १४८४०

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्तः शकुनिना धृतराष्ट्रो जनेश्वरः । दुर्य्योधनं सहामात्यमनुजज्ञे न कामतः ।

अनुज्ञातस्तु गान्धारिः कर्णेन सहितस्तदा । निर्ययौ भरतश्रेष्ठो बलेन महता वृतः ।

दुःशासनेन च तथा सौबलेन च धीमता । संवृतो भ्रातृभिश्चान्यैः स्त्रीभिश्चापि सहस्रशः ।

तं निर्यान्तं महाबाहुं द्रष्टुं द्वैतवनं सरः । पौराश्चानुययुः सर्व्वे सहदारा वनञ्च तत् ।

अष्टौ रथसहस्राणि त्रीणि नागायुतानि च । पत्तयो बहुसाहस्रा हयाश्च नवतिः शताः । १४८४५

शकटापणवेशाश्च वणिजो वन्दिनस्तथा । नराश्च मृगयाशीलाः शतशोऽथ सहस्रशः ।

ततः प्रयाणे नृपतेः सुमहानभवत् स्वनः । प्रावृषीव महावायोरुद्धूतस्य विशाम्पते ।